

HELMOND WERELDGEMEENTE

90.000 WERELDBURGERS

Programma Mondiaal Helmond 2016-2018

Gemeente Helmond

VOORWOORD

De solidariteitsgedachte van internationale betrekkingen is het waard om vast te houden. Het vanuit deze gedachte bevorderen van ontwikkeling elders in de wereld, moet in stand gehouden worden.

Dit citaat is ontleend aan de visienotitie over internationale betrekkingen, welke door de gemeenteraad in november 2013 is vastgesteld.

Voor de leden van de raadscommissie Internationale Betrekkingen was dit citaat de drijfveer om mee te werken aan een vervolg van het begrip MillenniumGemeente. De Verenigde Naties hebben unaniem in 2015 nieuwe doelen voor de komende 15 jaar vastgesteld.

De Nederlandse overheid committeert zich hieraan.

- Ook Helmond, de stad met een rijke traditie aan organisaties die zich bezighouden met hulpverlening aan andere wereldburgers;
- Ook Helmond, de stad die in 2009 MillenniumGemeente werd;
- Ook Helmond, de stad die in 2007 in samenwerking met een lokale stichting de stad San Marcos in Nicaragua onder haar hoede nam.

De verwoording en verbeelding van deze doelen zijn in het kader hiernaast opgenomen.

Wij, als commissie, hebben daarin keuzes gemaakt. Bij het maken van die keuzes leunen we juist op die stedelijke organisaties.

Hun doelen en hun ideeën inspireren, zij hebben zicht op ontwikkelingen door jarenlange inzet.

De keuzes die we hebben gemaakt zijn opgenomen en (gedeeltelijk) uitgewerkt in deze notitie "Mondiaal Helmond 2016 - 2018".

Met vriendelijke groet,

Gaby van den Waardenburg,

Voorzitter raadscommissie Internationale Betrekkingen

VN New York*
*Bigfoto.com

Binnenhof Den Haag*

Boscotondo Helmond

Van MillenniumGemeente

 <p>1 zijn extreme armoede en honger uitgebannen</p>	 <p>2 gaan alle jongens en meisjes naar school</p>
 <p>3 hebben mannen en vrouwen dezelfde rechten</p>	 <p>4 is kindersterfte sterk afgenomen</p>
 <p>5 sterven er minder vrouwen door zwangerschap</p>	 <p>6 is de verspreiding van ziektes als aids en malaria gestopt</p>
 <p>7 leven meer mensen in een duurzaam leefmilieu</p>	 <p>8 is er meer eerlijke handel, schuldenverlichting en hulp</p>

WAAR STAAN WE?

HET VERVOLG NA 2015

Naar WereldGemeente

 <p>1 GEEN ARMOEDE</p>	 <p>2 GEEN HONGER</p>	 <p>3 GOEDE GEZONDHEID EN WELZIJN</p>	 <p>4 KWALITEITS-ONDERWIJS</p>	 <p>5 GENDER-GELIJKHEID</p>	 <p>6 SCHOON WATER EN SANITAIR</p>
 <p>7 BETAALBARE EN DUURZAME ENERGIE</p>	 <p>8 EERLIJK WERK EN ECONOMISCHE GROEI</p>	 <p>9 INDUSTRIE, INNOVATIE EN INFRASTRUCTUUR</p>	 <p>10 ONGELIJKHEID VERMINDEREN</p>	 <p>11 DUURZAME STEDEN EN GEMEENSCHAPPEN</p>	 <p>12 VERANTWOORDE CONSUMPTIE EN PRODUCTIE</p>
 <p>13 KLIMAATACTIE</p>	 <p>14 LEVEN IN HET WATER</p>	 <p>15 LEVEN OP HET LAND</p>	 <p>16 VREDE, VEILIGHEID EN STERKE PUBLIEKE DIENSTEN</p>	 <p>17 PARTNERSCHAP OM DOELSTELLINGEN TE BEREIKEN</p>	 <p>DUURZAME ONTWIKKELINGS DOELSTELLINGEN</p>

MONDIAAL HELMOND
2016-2018

Info:

vng-international.nl

globalgoals.nl

rijksoverheid/onderwerpen/ontwikkelingssamenwerking

sustainabledevelopment.un.org

In samenwerking met

- Stichting HelMondiaal
sinds 2013; koepelorganisatie; platform voor OS organisaties in de stad; mondiale bewustwording, thema bijeenkomsten en organisatie evenementen.
- Missie, Ontwikkeling en Vrede Stiphout
sinds 1982; Missie, Ontwikkeling en Vrede; werkzaam in Ghana, Kenia en Tanzania; onderwijsprojecten en watervoorziening.
- Helmond - San Marcos
sinds 1987; samen met gemeente Helmond verantwoordelijk voor de Stedenband met San Marcos; onderwijs, infrastructuur, toerisme, verzorgingstehuis.
- Stichting Pater Toon Gruijters
#sinds 1988; werkzaam in Amazonegebied van Brazilië; projecten voor straatkinderen, multifunctionele gebouwen en een opleidingscentrum.
- Wereldwinkel
sinds 1979; eerlijke handel; de verkoop van producten maakte het mogelijk dat de producenten een beter bestaan krijgen.
- Stichting INED
sinds 2013; versterken en verbreden van het draagvlak voor vredesopbouw, internationale samenwerking en duurzame ontwikkeling in Indonesië.
- Home of hope
sinds 2002; kansarme weeskinderen in Zimbabwe hoop te geven op een menswaardig bestaan en enig inzicht in de toekomst.

INED Projects
INdonesië en NEDerland Projects

Kan Educational

- Zending, Werelddiaconaat, Ontwikkelingssamenwerking, Evangelisatie
het bewust maken van mensen van de immateriële waarden die we nastreven om tot een meer menswaardig bestaan te komen.
- Kadowinja
sinds 2009; levensstandaard verbeteren van kinderen en jongvolwassenen in Kisumu, Kenia.
- Terre des Hommes Helmond
Terre des Hommes voorkomt dat kinderen worden uitgebuit en zorgt ervoor dat deze kinderen zich in een veilige omgeving kunnen ontwikkelen.
- Astrid Uganda Foundation
sinds 2008; Kinderen van Oeganda samen naar school voor een betere toekomst.
- Stichting Kan Educational Movement
sinds 2013; kinderen in India de mogelijkheid bieden om naar school te gaan en de ouders ondersteunen.
- Heelheid der Schepping
De ingezamelde vaak nog bruikbare goederen en gereedschappen bieden mensen in ontwikkelingslanden kansen op een toekomst.
- Obumu
sinds 2014; in Oeganda kleinschalige onderwijsprojecten en aanloopinvesteringen voor lokale projecten voor vrouwen en kinderen.

Movement

terre des hommes
stopt kinderuitbuiting

HOME
of HOPE

WAAR STAAN WE

In 2009 besloot de raad tot het instellen van een commissie voor internationale betrekkingen; een adviescommissie ten behoeve van de portefeuillehouder internationale samenwerking, de burgemeester.

Ter gelegenheid van dit besluit werd tevens bepaald dat de stad Helmond MillenniumGemeente werd met als doelstelling in eigen beleid meer rekening te houden met de positie van de medeburgers in de derde wereld, een kader te hebben voor bewustwording van de inwoners van Helmond en een toets element te voeren voor subsidiering.

De reikwijdte van adviescommissie was breed: niet alleen de Noord-Zuid problematiek was aan de orde, maar ook de jumelages met Zielona Gora en Mechelen en daarnaast ook de economische aspecten (Zhenjiang, China).

In november 2013 stelde de raad op voorstel van het college een visienotitie vast met betrekking tot de verschillende taakopvattingen met betrekking tot internationale samenwerking. Uitgangspunt was een taakverdeling tussen de raad en het college; daarbij werd de raadscommissie op een nieuwe leest geschoeid.

De raadscommissie Internationale Betrekkingen werd verantwoordelijk voor “sociale aspecten” van internationale samenwerking op basis van een eigen organisatieverordening en subsidiering. Daarmee werd de commissie een bestuurscommissie in de zin van de gemeentewet.

In januari 2014 stelde de commissie haar eigen beleidskader vast in de notitie Helmond Mondiaal; de uitwerking daarvan kwam tot uiting door enerzijds drie

stichtingen in hun activiteiten te verstevigen (“het gezicht van Helmond in de derde wereld”) en anderzijds door zich meer te richten op bewustwording van de Helmondse inwoners (inzet Stichting Helmondiaal).

Als rode draad liep daar door heen de zorg en inzet voor de relatie met (bestuur en inwoners) van San Marcos in Nicaragua in samenwerking met de Stichting Helmond San Marcos, een relatie die in 2007 tot stand kwam.

Terugkerend element in de activiteiten van de commissie is de focus op de Millenniumdoelstellingen; mede door de interventie van de commissie werd het Platform Helmond Wereldwijd, een door de gemeente geïnitieerde en ondersteunde (menskracht en middelen) instelling omgebouwd naar de Stichting HelMondiaal. Deze stichting, bemenst door vertegenwoordigers van stedelijke verenigingen/ stichtingen, heeft een brede doelstelling (platform voor uitwisseling, organisatie van evenementen). Door deze overkoepelende inzet werd HelMondiaal een (bijna natuurlijke) partner voor de raadscommissie op het terrein van de bewustwording. En daarmee waardevol, ook voor de

Enkele resultaten in de afgelopen jaren van de drie lokale organisaties

# 980 kinderen meer naar school in San Marcos	# onderhoud dak / goten Horizonte
# schoolmeubilair voor 100 kinderen	# renovatie / inrichting multifunctioneel gebouw
# onderwijs voor (startende) ondernemers	# installatie waterpompen
# inrichten vaklokalen (ICT onderwijs)	# sanitaire voorzieningen voor 1100 leerlingen
# training ruim 100 fruitkwekers (+ garantie afzet)	# toerismebevordering
# vele "rugzakjes" (leermiddelen en voedsel)	# milieu/ biogas/ waterhuishouding
# opleiding collega ambtenaren/ belastingen	# ondersteuning bij projectmanagement

omzetting van MDG's naar SDG's. Helmond is sinds 2009 MillenniumGemeente en onderschrijft de Millennium Development Goals (MDG's), zoals deze zijn opgemaakt in de vergadering van Verenigde Naties in 2000. Acht doelstellingen werden geformuleerd om te bereiken dat in 2015 er minder armoede en honger, ongelijkheid tussen man en vrouw, milieuverontreiniging en HIV/AIDS was en om in te zetten op verbetering van de toegang tot onderwijs, van gezondheidszorg/schoon water en van economische mogelijkheden.

Een paar cijfers uit de evaluatierapportages van de MDG's :

- Extreme armoede gedaald van 36% naar 14 %
- Het aantal kinderen dat niet naar school gaat is gedaald van 100 miljoen naar 57 miljoen
- Er is veel vooruitgang geboekt als het gaat om gelijkheid van vrouwen en mannen in het onderwijs, de arbeidsmarkt en politieke participatie.
- Het kindersterftcijfer daalde wereldwijd met ruim 50 procent
- De schuldenlast van de armste landen is terug gelopen van 12 % naar 3%

Mede door de intensieve relatie tussen de beide steden Helmond en San Marcos en de stichtingen, vanaf 2010 gevoed door het programma van HIVOS, heeft voor de commissie de nadruk steeds gelegen op twee doelstellingen van de Verenigde Naties, namelijk doelstelling 2 alle kinderen naar school en eerlijke handel en werkgelegenheid.

Met name doelstelling twee werd in brede zin gehanteerd, van (inrichten van) schoolgebouwen tot onderwijsmateriaal, van kwalificeren van docenten tot voedselpakketten. De relatie tussen twee en acht werd gemaakt door ook beroepsonderwijs te faciliteren.

De resultaten van het VN programma Millennium Development Goals zijn bemoedigend en geven energie en inspiratie om het pad te blijven volgen.

HET VERVOLG NA 2015

In het voorgaande werd aangehaald dat de raadscommissie voor de taak staat om het begrip MillenniumGemeente om te buigen naar Wereldgemeente. Van MDG's naar SDG's. In de gehouden workshop (zie verder) is unaniem afgesproken om het begrip Sustainable Development Goals met onmiddellijke ingang te vervangen door Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen, afgekort DoD's.

Van 8 naar zeventien doelstellingen. Voor de commissie is niet de continuïteit van het ingezette beleid een punt van discussie, maar wel hoe het vervolgproces vorm wordt gegeven en welke focus er wordt gelegd c.q. kan worden gelegd.

Enkele kenmerken van de DoD's:

- Bestrijden armoede en duurzaamheid in een programma
- Appelleert aan denken in termen van Noord EN Zuid
- Alle doelen raken een gemeente/ de gemeenschap
- Partnerschappen aangaan is een keyword
- DoD's als kader voor beleid en mobiliseren van inwoners/ instellingen/ bedrijven
- DoD's als aanjager voor meer gemeentelijke samenwerkingsverbanden tussen noord en zuid

Denk mondiaal, handel lokaal.

Onder deze noemer, ook gebruikt in het MDG tijdperk, wordt aangegeven voor welke lijnen gemeenten komen te staan, geredeneerd vanuit de gedachte dat een gemeente daadwerkelijk zich wil conformeren aan dit thema. Het gaat dan om:

- versterken van de eigen gemeenschap (economisch, cultureel)
- bieden van expertise gericht op capaciteitsversterking van collegae
- bijdragen aan oplossen van mondiale vraagstukken (klimaat, ongelijkheid)

Met deze gegevens als input is op 6 april 2016 een workshop door de raadscommissie georganiseerd voor alle stedelijke organisaties welke actief zijn op het terrein van internationale samenwerking (ontwikkelingssamenwerking). Van de dertien aangeschreven organisaties waren twee verhinderd om deel te nemen.

Globale inhoud van de workshop:

Na introductie en elkaar (en onze organisaties) leren kennen, is er een discussie geweest aan de hand van enkele stellingen, ontleend aan het boekwerkje “voorbij de borrelpraat” (feiten en fabels over ontwikkelingshulp) Het ging om:

- Waarom is er nog armoede na 60 jaar hulp?
- Helpen wij uit schuldgevoel?
- Ontwikkelingshulp: wat levert het op?
- Is handel een oplossing?

Na een inleiding over de DoD's werd in kleine verband verder gediscussieerd over de twee thema's:

- Welke doelstellingen vinden wij van belang?
- Waar gaan duurzaamheid en ontwikkelingsdoelen elkaar raken?

De resultaten van deze discussies hebben we verwerkt in een beleidslijn voor de periode tot en met 2018.

MONDIAAL HELMOND 2016-2018

Onder deze noemer leggen we vast voor de periode tot en met 2018 langs welke lijnen we vanuit de raadscommissie internationale betrekkingen een bijdrage willen leveren aan invulling van de Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen.

Input

- de resultaten over de periode tot 2016, de periode van MillenniumGemeente (zie voorgaande tekst)
- de workshop met de achterban
- de internationale agenda van de vier Campusgemeente (C4)
- versnellingsagenda duurzaamheid

Workshop

Allereerst een korte bloemlezing van opmerkingen en statements uit de workshop van 6 april 2016:

kapitaal is slecht verdeeld in de wereld

macht en corruptie spelen een rol

armoede zal blijven

mensen zijn niet dom, maar krijgen geen kans

educatie is basis

we handelen niet uit schuldgevoel, maar uit solidariteit en dankbaarheid

De output van het gesprek met het veld levert een genuanceerd beeld op dat gedomineerd wordt door een stevige keuze voor doelstelling 4, namelijk Onderwijs.

Het begrip “inclusief onderwijs” doet dan zijn intrede. Overige benoemde doelstellingen waren 6 Water en 8 Economische groei. Daarnaast werd aandacht gevraagd voor doel 10: gelijkheid tussen landen (relatie met vluchtelingencrisis)

Er is een duidelijke keuze voor een curriculum van kwalitatief onderwijs (basis, beroeps) en het boeken van economische vooruitgang; een situatie welke vergelijkbaar is met de vorige periode. Heel begrijpelijk overigens, want het is bekend terrein. Daarnaast blijkt uit de eerste rapportages van VNGI dat de keuze voor onderwijs een landelijke trend is.

Opmerkelijk was wel dat met veel overtuiging stelling werd genomen voor inclusief onderwijs of te wel onderwijs in combinatie met vorming. Vertaling: inzetten op maximale mogelijkheden voor jongeren om scholing en vorming te kunnen genieten door kwaliteit na te streven, voldoende facilitering, burgerschap etc.

Onderkend werd dat er een relatie is tussen duurzaamheid en de problematiek van de ontwikkelingslanden, maar de vormgeving daarvan in concrete activiteiten is (nog) geen issue.

Deze discussie werd op dat punt afgesloten met een variant op een bekende metafoer: *we waren gewend om onze mede burger te leren hoe hij moet vissen; de volgende stap is dat we onze medeburger leren hoe hij zijn medeburger leert vissen.*

Internationale Agenda C4 gemeenten

De beleidsvoornemens van minister Ploumen krijgen onder meer vorm door te gaan voor een mate van combinatie van handel en hulp. Door de vier Campusgemeenten (Veldhoven, Best, Eindhoven en Helmond) is een internationale agenda opgesteld, welke in relatie wordt gebracht met de duurzame ontwikkelingsdoelen. De voorbereidende notitie is ook aan de commissie aangeboden.

In het licht van het regeringsbeleid ziet de commissie ook voor Helmond hierin veel kansen en heeft uitgesproken positief in dit project mee te gaan.

Dit spoor vereist nader overleg tussen de commissie en de verantwoordelijk portefeuillehouder.

Versnellingsagenda Duurzaamheid

Door de stad is gewerkt aan een agenda rond duurzaamheid (Imagine 2035) gerelateerd aan de ambities op het thema klimaatneutraliteit. De verdere uitvoering en implementatie moet onderwerp van gesprek worden om de koppeling met de DoD's inzichtelijk te maken en uit te dragen als aspect van hetgeen de Verenigde Naties beoogt te bereiken.

Resultaat

Met deze input komt de commissie Internationale Betrekkingen tot het volgende programma en opgaven voor de komende jaren.

Het programma Mondiaal Helmond 2016-2018:

Wat gaan we doen:

- Sturing op onderwijs en daaraan te koppelen vorming Doel 4
- Sturing op watervoorzieningen Doel 6
- Bevorderen van de koppeling tussen handel en ontwikkelingshulp Doel 8
- Bevorderen dat DoD's onderdeel uit maken van gemeentelijke beleidsopvattingen

Hoe gaan we dat vormgeven:

- Handhaving van de positie van de drie stichtingen (Helmond – San Marcos, MOV Stiphout en Pater Toon Gruijters) die het gezicht van Helmond in de derde wereld zijn, inclusief de daarvoor vrijgemaakte middelen. De betrokken stichtingen krijgen daarvoor de opdracht om hun activiteiten daadwerkelijk af te stemmen op de gekozen doelstellingen en ook inzichtelijk te maken op welke wijze zij Helmond “op de kaart zetten”. De koppeling tussen de hulpverlening en de handel moet qua intentie ook deel uit gaan maken van projectdoelen.
- Gesprek/ overleg starten met college en organisatie over incorporatie van DoD's in gemeentelijk beleid.
- Streven naar een verstevigde positie van Stichting Helmondiaal in het uitdragen van bewustwordingsbeleid en daartoe gezamenlijk een programma op te stellen voor de periode tot en met 2018. Nadruk daarbij ligt op benadering van de jongere Helmonders via de onderwijsinstellingen met aspecten die hun belevingswereld raken (kunst en cultuur verbinden met bewustwording). Daarnaast de mogelijkheid onderzoeken om onder meer in samenhang met duurzaamheid workshops te organiseren voor het onderwijsveld en het bedrijfsleven met het centrale thema bewustwording.
- Door gebruik en deel uit te maken van de DoD's campagne van de Vereniging Nederlandse Gemeenten International (VNGI). Deze campagne is recent gestart en zit nog in wordingsfase. In de maandelijkse digitale nieuwsbrief staan de actuele ontwikkelingen op het gebied van gemeentelijk internationaal beleid en de Global Goals gemeente campagne. Informatie over de “Tijdscapsule”, waarin persoonlijke wensen en ideeën van gemeenten voor het jaar 2030 worden verzameld. De campagne heeft samen met andere partners een website opgericht waarop al het nieuws rondom de Global Goals in Nederland te volgen is. www.globalgoalsnl.nl. Helmond is in het voortraject actief geweest bij het onderzoek naar en de input voor de campagne door deelname aan een focusgroep bij Kaleidosresearch.

Colofon

Gemaakt in opdracht van: Raadscommissie Internationale Betrekkingen Helmond
Ontwerp: OPC gemeente Helmond
Papier: CyclusPrint, geproduceerd met 100 % gerecycleerde vezels.
Bindringen: 100 % Biologisch afbreekbaar

juli 2016

